

ת"פ 42888/02/19 - מדינת ישראל - פמ"ד נגד פלוני

בית משפט השלום בבאר שבע

כ"ד שבט תש"פ
19 פברואר 2020

ת"פ 42888-02-19 מדינת ישראל נ' פלוני (עציר)

לפני המאשימה	כב' השופט רון סולקין
נגד הנאשם	מדינת ישראל - פמ"ד ע"י ב"כ עו"ד נועם להב
	פלוני (עציר) ע"י ב"כ עו"ד ליאור חיימוביץ

גזר דין

כתב אישום והסדר הטיעון

נגד הנאשם הוגש כתב אישום המייחס לו ריבוי עבירות של תקיפת קטין על ידי אחראי, בניגוד לסעיף 368ב(א) סיפא לחוק העונשין, תשל"ז-1977.

בהתאם לעובדות כתב אישום המתוקן (ת/1), בהיות הנאשם אביהם של הקטינה א', ילידת 2004 (להלן: "**המתלוננת 1**"), והקטינה ב' ילידת 2005 (להלן: "**המתלוננת 2**"), אשר התגוררו עם הנאשם, אשר התגרש מאמם והתגורר עם אשה נוספת, ממנה נולדו לו ילדים נוספים. במספר מועדים שונים, שאינם ידועים במדויק לתביעה, בתדירות גבוהה, במשך שנים, מאז שהמתלוננת 1 היתה בגן או בסמוך לכך, נהג הנאשם להכות את המתלוננת 1 ולגרום לה לכאב.

בתאריך 12.03.18 או בסמוך לפני כן, הכה הנאשם את המתלוננת 1 באגרופים בפניה, באזור עינה הימנית וכן הכניס 2 אצבעות לתוך עינה הימנית וגרם לה לכאב. בנוסף, דרש ממנה לא לספר לאיש על מה שקרה.

במספר מועדים, שאינם ידועים במדויק למאשימה, מאז שהמתלוננת 2 היתה בת 10 או סמוך לכך, היה הנאשם מכה אותה באגרופים בראשה וגורם לה לכאב.

באחד המקרים, במהלך התקיפה הרלוונטית, הכה הנאשם בראשה של המתלוננת 2 באמצעות חפץ וגרם לה לכאב.

במועד אחר, במהלך אותה תקופה, גרם הנאשם למתלוננת 2 שריטה בפניה, באמצעות ציפורניו.

בתאריך 06.02.19, סמוך שעה 21:00, כעס הנאשם על שתי המתלוננות, הכה בחזקה בראשה ובגבה של המתלוננת 1 וכן בראשה של המתלוננת 2. המתלוננות בכו ונסו לבית סבתם - אם הנאשם. הנאשם רדף אחריהן עד לבית הסבתא, אך המתלוננת 1 הספיקה להתקשר למשטרה בבית הסבתא, וכשהתקרבה ניידת המשטרה לבית הסבתא - נמלט הנאשם מהמקום.

תחילה, כפר הנאשם באשמה, אך לקראת המועד שנקבע לשמיעת הראיות, הגיעו הצדדים להסדר טיעון, במסגרתו תוקן כתב האישום והנאשם הופנה לחקירת שירות המבחן למבוגרים. כמו כן, הוזמן תסקיר נפגעות העבירה.

ההסדר לא כלל הסכמות ענשיות.

הדין נדחה, בין היתר, על מנת לבחון שילובו של הנאשם בבית המשפט הקהילתי, אך הנאשם לא נמצא מתאים לכך.

לאחר שהוגש תסקיר שירות המבחן וכן תסקיר נפגעות העבירה - טענו הצדדים לעונש ומכאן גזר דין זה.

ראיות לעונש

התביעה הגישה, לענין העונש, את גליון ההרשעות הפלילי והתעבורתי של הנאשם (ת/א - ת/ב3, בהתאמה).

הנאשם הורשע בעברו בעבירות אלימות; איומים; היזק לרכוש במזיד; סמים. הנאשם אף ריצה, בעבר מאסר בפועל. בבית המשפט לתעבורה, הורשע הנאשם בעבירות שונות, ביניהן - נהיגה בזמן פסילה; נהיגה בחוסר זהירות; גרימת נזק; סטיה מנתיב; ועוד.

עוד הוגש, מטעם התביעה, גזר דין קודם, לצורך הוכחת מאסר מותנה (ת/4). עניינו של גזר הדין - במקרה בו נדון הנאשם בגין עבירה של תקיפה הגורמת חבלה של ממש, כשתקף אדם אחר באמצעות חפץ, בפניו וגרם לו לחבלה. במסגרת זו הושת עליו, בין היתר, מאסר מותנה בן 4 חדשים, שהוא בר הפעלה בתיק זה.

ההגנה לא הגישה ראיות לענין העונש.

הערכת שירות המבחן למבוגרים

בעניינו של הנאשם הוגשו תסקירים, הפרטים את נסיבותיו האישיות, כבן 49, במועד עריכת התסקיר; נשוי ואב לילדים משתי נשים.

הנאשם סיים 12 שנות לימוד. עבד בעבודות מזדמנות שונות, אם כי התקשה להשתלב במסגרת תעסוקתית לאורך זמן. הנאשם נישא לאשתו הראשונה (אם המתלוננת) בשנת 2001, אך לאחר כ-5 שנים התגרשו בני הזוג, כשהילדים הקטינים נותרו ברשותו וגודלו בסיוע המשפחה המורחבת. בשנת 2010 נישא בשנית ומרעיתו הנוכחית - נולדו ילדים נוספים.

הנאשם בן למשפחה פוליגמית, כשאביו עזב את אמו והוא חווה אירוע משברי עקב כך.

הנאשם התקשה לשמור על יציבות במסגרות חייו השונות.

משפחת הנאשם הוגדרה על יד גורמי הרווחה כ"רב בעייתית". אמו - קשישה הסובלת מלקות ראייה ומצבה אינו שפיר. רבים מבני משפחתו המורחבת סובלים מלקות ראייה. ילדיו מנישואים ראשונים מתגוררים ביחידת דיור נפרדת, שאינה מצוידת בציוד אלמנטרי, אף אינה נקיה ואינה מסודרת. ביחידה זו אין חשמל, מקלחת או שירותים. הנאשם עצמו מתגורר בבית אחר, עם רעיתו הנוכחית וילדיו ממנה.

שירותי הרווחה תיארו הנאשם כמי שאינו מגלה אחריות לטיפול בילדיו, אדיש למצבם, ואינו דואג לפרנסתם, חינוכם או התנהלותם התקינה ואף אינו מסתייע בגורמי טיפול.

גרשתו של הנאשם - אימם של הילדים המתגוררים בנפרד, (לרבות נפגעות העבירה בתיק זה), התחתנה תוך ויתור על משמורת הילדים, כשהדבר פגע קשות בתדמיתם החברתית והאישית.

הנאשם תואר על ידי בני משפחתו כאדם בעייתי ואלים.

הבנות - נפגעות העבירה - הועברו למסגרת חוץ ביתית.

שירות המבחן יצר קשר עם מנהל המסגרת בה שוהות הבנות, כדי לברר מצבן העדכני ועמדתן בנוגע לקשר עם אביהן - הנאשם. מנהל המסגרת מסר, כי הבנות הביעו חשש מפגישה עם אביהן, כאשר ישתחרר ויחזור לעיר מגוריהן ובקשו שלא לצאת לחופשות, כאשר הנאשם ימצא באותה העיר. כן הביעו התנגדות לקשר עמו.

שירות המבחן התרשם, כי הנאשם גדל ללא מענה רגשי במהלך התבגרותו ולא רכש כלים או מיומנויות להתמודדות. מתקשה לבחון אלטרנטיבות להתנהגות אלימה במצבי קושי של התמודדות עם חינוך ילדיו.

שירות המבחן התרשם מרמת סיכון גבוהה להישנות התנהגות עוברת חוק בתחום האלימות במשפחה.

שירות המבחן מצא, כי בהיעדר שילוב הנאשם במסגרת טיפולית, משמעותית - לא ניתן יהיה לצמצם רמת הסיכון הנשקפת ממנו.

הנאשם גילה ראשית תובנה לצורך להשתלב בהליך טיפולי.

בסיומו של התסקיר, בא שירות המבחן בהמלצה להשית על הנאשם עונש מאסר בפועל, לריצוי בדרך של עבודות שירות, בצד ענישה מרתיעה צופה פני עתיד וכן לשלבו בהליך טיפולי, תחת צו מבחן.

בעקבות התסקיר שהוגש, כשעלה ממנו, שהמדובר, כאמור, במשפחה מרובת בעיות - בקשה ההגנה להעביר עניינו של הנאשם לבית משפט קהילתי, למרות השלב הדיוני המאוחר. שירות המבחן התבקש להתייחס לאפשרות זו.

מהתסקיר שהוגש לענין זה עלה, כי הנאשם נעדר המוטיבציה הנדרשת לעמוד בתכנית טיפולית אינטנסיבית, הכוללת גורמים מפקחים, במסגרת חלופת מעצר ובנוסף, כי לתפיסתו - בני משפחתו אינם פנויים לכך.

לאור האמור - נמנע שירות המבחן מלהמליץ על שילובו של הנאשם בתכנית זו, וההליך המשיך במסגרת הרגילה.

תסקיר נפגעות העבירה

בעניין של נפגעות העבירות הוגש תסקיר, המפרט את תולדות המשפחה ונסיבותיהן האישיות.

כעולה מהתסקיר, עם גירושי אם הנפגעות מהנאשם, נטלה את ילדיה עמה, אך נאלצה לוותר על המשמורת בהן, כדי להינשא בשנית - כפי המקובל במסורת התרבותית בחברה הבדווית ונמנע ממנה מלהמשיך להיות בקשר עם ילדיה, היות שהדבר לא היה לרצונו של הנאשם. הקשר חודש רק לאחרונה, בסיוע גורמי הרווחה.

בהיעדר אם - ציינה נפגעת א', כי הדמות היחידה שהן תופסות כמי שרוצה בטובתן, היא סבתן, אם הנאשם, שתוארה, כמי שהיא "גם אמא וגם אבא בשבילן", ברם, המדובר בקשישה עם לקות ראייה ובעיות בריאותיות.

הקטינות נפגעות העבירה התבגרו בלא שניתן מענה לצרכיהן, אם הפיסיים, אם ההתפתחותיים ואם הרגשיים. אם לא היה די בכך - נאלצו לשאת במטלות אחזקת הבית ואף הטיפול בצאן המשפחה. הנאשם אף לא הביע שביעות רצון משליחתן לבית הספר והן נאלצו לוותר על בניית חייהן ולהישאר בבית ולטפל במשפחה.

הנפגעות מסרו, כי לא היה בידהן להתלונן על הפגיעות האלימות וכי אף סבלו מאיומים, הן מבני המשפחה המורחבת והן מהנאשם עצמו, כי אם תתלוננה - גם אם ישהה הנאשם בכלא, יוכל לשלוח מישהו שיהרוג אותן. עוד ספרה המתלוננת 1, כי הנאשם נהג לאיים עליה, כי אם תתלונן - יגדיר אותה כ"משוגעת".

בסופו של דבר - הוגשה התלונה בסיוע אחות הנאשם, אך הנפגעות מסרו, כי הדבר לא היה בשל אינטרס לסייע להן, שכן אין המדובר בדמות שהיא מטיבה בעבורן, אלא לאור סכסוך שהתגלע בין הדודה לבין הנאשם, וכי אותה דודה אף מדברת בגנותן ומסיטה נגדן. ענין זה אומת על ידי גורמי הרווחה.

לדברי המתלוננות, לכל אורך חייהן סבלו מהנאשם ומיתר בני המשפחה המורחבת, התעללות, השפלה, ודחיה.

הקטינות הנפגעות מצרות רק על הריחוק שנכפה עליהן מסבתן, אם הנאשם.

עורכת התסקיר התרשמה מנפגעות העבירה, כנערות מופנמות, המלאות בכאב, צער וכעס רב, כשהפחד מהנאשם ניכר בעיניהן. למרות זאת הן מלאות בחן ובקסם אישי ומשוועות לעזרה.

עורכת התסקיר התרשמה, כי מעבר להתעללות הפיסית שסבלו הקטינות הנפגעות - חוו גם התעללות רגשית שמאפיינה הם דחיה, לעג המביא להפחתת ערכן, עלבונות, איומים, בידוד (לרבות מניעת הקשר עם אימן) השחתה תוך שימוש באלכוהול מולן, ניצול רגשי, הורות בלתי עקבית, התעלמות מצרכיהן. התעללות זו, ביחד עם העובדה, שגדלו בסביבה סגורה ללא גריה מהותית, ובהזנחה - הם בעלי השפעה הרסנית על הרווחה הנפשית שלהן.

הנאשם אף ניסה לסכסך בין הנפגעות עצמן, ולהסית האחת נגד השניה.

לדבריהן, נהג הנאשם להכות אותן בראשן, תוך שאמר להן, כי עושה כן, משום שכך לא נותרים סימנים וכי המכות גרמו למתלוננת 1 לטשטוש. הנפגעות סובלות גם מתסמינים פסיים, כגון האצת דופק, קושי בנשימה, כאבי גב מהמכות שקבלו, ירידה בתיאבון.

חשיפת העבירה גבתה מחירים כבדים מהנפגעות. הנפגעות אבדו אמון בעולם. הן בודדות. לאור הסטיגמה הנלווית, בחברה אליה הן שייכות, להגשת תלונה מסוג זה, תתחלנה חייהן מנקודת פתיחה נמוכה במיוחד.

למרות האמור - מנסות לנהל חיים תקינים ולהפגין בטחון עצמי.

עורכת התסקיר יצרה קשר גם עם אמן של הקטינות הנפגעות, אשר תיארה תחושה של צער, דאגה וכאב, לאורך כל השנים בהן נמנע ממנה הקשר עם ילדיה. לדבריה, לא היתה מודעת, עד לאחרונה לאלימות הפיסית והרגשית הקשה

שסבלו. אך ידעה, שהן מוזנחות.

נפגעות העבירה מסרו, כי אינן מעוניינות בקשר עם אביהן לאחר שישוחרר.

כפי שיפורט בהמשך הפרק הדיון וההכרעה, לא ניתן משקל בגזר הדין לעובדות המתארות עבירות החורגות מהמתואר בכתב האישום.

טענות הצדדים

הצדדים טענו לעונש על פה וההגנה הגישה השלמת טיעונים בכתב וכן טבלת מדיניות הענישה.

התביעה הדגישה הפגיעה בכבודן של המתלוננות הקטינות, בבטחון האישי, בשלמות גופן, בהתפתחותן, כל זאת כשהן בשלב רגיש בחייהן.

התביעה טענה, כי יש מקום להחמיר בענישה בעבירות מסוג זה, הנעברות במסגרת המשפחה, למען יראו ויראו.

הנפגעות חוו האלימות מהאדם היחיד שהיה אמון על הדאגה להן - אביהן, שהיה הורה יחיד בעבורן.

הנזקים שנגרמו לנפגעות - יוצאי דופן בחומרתן.

המאשימה עותרת למתחם ענישה, שינוע בין 18 עד 36 חדשי מאסר בפועל, ביחד עם מאסר מותנה; פיצוי שיגלם את חומרת מעשיו של הנאשם וקנס סמלי.

ההגנהבקשה, שלא להתחשב בעובדות או בנסיבות המפורטות בתסקיר נפגעות העבירה, אשר לשיטתו, מתבסס על כתב האישום המקורי ולא המתוקן.

ההגנה טענה, כי רמת הענישה נמוכה יותר מזו, שנטענה על ידי התביעה.

ההגנה טענה, כי לא נגרמו חבלות משמעותיות.

ההגנה טענה בנוגע לנסיבות חייו של הנאשם, אשר בעצמו סבל חווית נטישה כילד.

ההגנה עתרה להסתפק בתקופת מעצרו של הנאשם, ולחלופין - להשית על הנאשם עונש מאסר לריצוי בדרך של עבודות שירות.

בדברו האחרון, ביקש הנאשם הקלה בעונשו וביטא רצון לחזור למשפחתו, והכל יהיה בסדר.

עוד ציין, כי נדרשות לו שנתיים כדי לסדר את חובותיו ואז, לדבריו, יוכל לדאוג לצרכי בני המשפחה.

דין והכרעה

העבירות שעבר הנאשם חריגות בחומרתן.

כתב האישום המתוקן מדבר בעד עצמו ומלמד על תקיפות המכוונות דווקא לאברים רגישים, כולל פעולה, שהיתה עלולה לפגוע בעיניה של אחת המתלוננות, כשהמדובר במשפחה, בה רבים הסובלים מליקויי ראייה ומשמעותה של פגיעה בעיניים - ידועה לנאשם.

הפגיעות נעשו על ידי מי שתפקד, כהורה משמורן יחיד כשלאור הנורמות החברתיות בסביבת מגוריהן של הקטינות, היו מנותקות לחלוטין מאמן.

המדובר בפגיעות מתמשכות.

תסקיר נפגעות העבירה מדבר בעד עצמו ודומה, כי אין צורך להוסיף עליו. עם זאת, במסגרת קביעת ענשו של הנאשם במסגרת גזר דין זה, אין בידי בית המשפט ליתן משקל כלשהו לכל עובדה החורגת מהמסכת המתוארת בכתב האישום. למעט בנוגע לנזקים שנגרמו לנפגעות הקטינות, שהם קשים וחמורים ולוואי יעלה בידיהן לשקם חייהן.

תקיפת הקטינות המתלוננות במצב בו חיו ותפקדו, ללא אם, בהיעדר דמויות מגוננות אחרות, כשהאב נשוי בשנית והן מוחזקות במבנה נפרד, ללא תנאים בסיסיים ומועסקות בטיפול בעבודות הבית - מעצימה השפעת הנזקים והפגיעות, שנגרמו למי שממילא החלו חייהם מנקודת פתיחה דלה ונמוכה.

כאשר המדובר בעבירות שענינן אלימות במשפחה - לא ניתן לקבל תמונה נכונה מסקירת המעשים הפיסיים בלבד. פעמים, נתקלים אנו באירועים, שהפן הפיסי בהם אינו מהחמורים ביותר, ואף לא נגרמות חבלות קשות, אך הרקע וההקשר של הדברים, מביאים לכך שתוצאות האלימות - הן קשות ביותר. במקרה דנן, כוונה התקיפה, כאמור, לאיברים חיוניים ובנוסף - נגרמו תוצאות קשות מאוד, אם גם לא כולן בפן הפיסי.

לאחר עיון בפסיקה שהוצגה מטעם הצדדים - מוצא בית המשפט, כי בנסיבותיו של תיק זה - מתחם הענישה המבוקש על ידי התביעה, הוא מינימלי, וכך יועמד.

אשר לענישת הנאשם במסגרת המתחם: המדובר במי שלחובתו הרשעות קודמות, לרבות בתחום האלימות, לרבות מאסר מותנה התלוי ועומד כנגדו, כשכל אלה - לא הרתיעוהו.

המדובר במי שהתנהלותו מלמדת על אכזריות הטבועה בו ושירות המבחן אף התרשם מרמת סיכון גבוהה (הדבר אף הודגש בתסקיר) להישנות התנהגות אלימה, ככל שלא יטופל.

מנגד, יקח בית המשפט בחשבון את נסיבות חייו של הנאשם, שגם הן אינן קלות. ואת הסביבה הדלה בה מתקיימת המשפחה.

כפורט בתסקיר, לא היה בידי הנאשם לרכוש כלים מתאימים להתמודדות הורית.

עוד יקח בית המשפט בחשבון את הודאתו באשמה ואת נכונותו, גם אם ראשונית, לבחינה עצמית ולהשתלבות בהליך טיפולי.

לאחר שבית המשפט שמע טענות הצדדים; עיין בפסיקה שהוצגה; שמע דברו האחרון של הנאשם - מוצא, כי במקרה דנן, השיקול המרכזי בענישה נדרש להיות השמירה על שלומן וביטחונן של הקטניות הנפגעות, תוך הרחקת הנאשם מהחברה לתקופה משמעותית וגזירת עונש, שיהיה בו כדי להרתיעו לעתיד וכן להרתיע אחרים כדוגמתו.

שקלול הנסיבות מצביע על עונש על במרכז מתחם הענישה.

עוד מוצא בית המשפט להשית על הנאשם עונש מאסר צופה פני עתיד וכן פיצוי לקטניות הנפגעות, אשר - גם אם לא יהיה בו כדי להיטיב מלוא הנזקים שנגרמו להן, יהיה בו בבחינת מסר, בנוגע לאחריות הנאשם כלפיהן ואף לסייע להן ולו מעט בתחילת חייהן העצמאיים. כפי שכבר נפסק, אין הפיצוי תלוי ביכולתו הכלכלית של הנאשם. ראו ע.פ. 5761/05 **מג'דלאוי נ' מדינת ישראל**. בנוסף, בהתאם לתיקוני החקיקה האחרונים, כשמדובר בנפגעי עבירה קטנים, מבטיחה המדינה תשלום חלק מהפיצוי.

בנסיבות הענין, אין בית המשפט מוצא להשית קנס.

לאור כל האמור - דן בית המשפט את הנאשם לענשים כדלקמן:

א. 27 חדשים מאסר בפועל;

ב. הפעל המאסר המותנה בן 4 חדשים מגזר הדין ת/4, כשלאור הודאת הנאשם באשמה, תינתן הקלה לפיה - חודש אחד מתוכו ירוצה בחופף;

ג. סך הכל - ירצה הנאשם עונש מאסר בפועל בן 30 חדשים, בניכוי ימי מאסרו בהתאם לרישומי שב"ס;

ד. 12 חדשים מאסר על תנאי למשך שלוש שנים מיום שחרורו של הנאשם ממאסר, והתנאי - שהנאשם לא יעבור עבירה בניגוד לחוק העונשין, תשל"ז - 1977, פרק י', שהיא כנגד מי שהינו בן משפחה, כהגדרתו בסעיף 1(2) לחוק בית המשפט לעניני משפחה, תשנ"ה - 1995;

ה. 9 חדשים מאסר על תנאי למשך שלוש שנים מיום שחרורו של הנאשם ממאסר, והתנאי - שהנאשם לא יעבור עבירה בניגוד לחוק העונשין, תשל"ז - 1977, פרק י', שהיא כנגד מי שאינו בן משפחה, כהגדרתו בסעיף 1(2) לחוק בית המשפט לעניני משפחה, תשנ"ה - 1995;

ו. פיצוי בסך 25,000 ₪ לכל אחת מהקטינות הנפגעות. הפיצוי ישולם עד ליום 01.06.20. התביעה תעביר פרטי הנפגעות (או האפוטרופוס המתאים) בתוך 14 יום למזכירות בית המשפט.

הודעה זכות הערעור.

ניתנה היום, כ"ד שבט תש"פ, 19 פברואר 2020, במעמד הצדדים.